

A photograph of a baby crying, with a hand gently touching their forehead. The image is overlaid with a semi-transparent pink filter. The text 'MOTHERS PERIODS' is written vertically in the center, with 'MOTHERS' in black and 'PERIODS' in pink.

M **M**
A **O**
T **T**
E **H**
P **E**
I **R**
H **H**
S **O**
T **O**
B **D**
O

Оксана Брюховецька

Марина Віннік

Анна Вітт

Ксенія Гнилицька

Маша Годованная

Алевтина Кахідзе

Аліна Клейтман

Люба Малікова

Йоанна Райковська

Емма Торсандер

Анна Фабріціус

Марта Фрей

Татьяна Фьодорова

Ельжбета Яблонська

Аліна Якубенко

Oksana Briukhovetska

Anna Fabricius

Tatiana Fiodorova

Marta Frej

Ksenia Gnylytska

Masha Godovannaya

Elzbieta Jablonska

Alina Jakubenko

Alevtina Kakhidze

Alina Kleitman

Liuba Malikova

Joanna Rajkowska

Emma Thorsander

Marina Vinnik

Anna Witt

В И С Т А В К А

Київ

Центр візуальної культури

16-19 березня, 2015

Львів

Львівський Палац мистецтв

3-19 липня, 2015

Е X H I B I T I O N

Kyiv

Visual Culture Research Center

March 6-19, 2015

Lviv

Lviv Palace of Arts

July 3-19, 2015

Кураторка: Оксана Брюховецька

Curator: Oksana Briukhovetska

ЦЕНТР ВІЗУАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ
VISUAL CULTURE RESEARCH CENTER

М М
А О
Т Т
Е Н
Р Е
И R
Н Н
С О
Т О
В D
О

МАТЕРИНСТВО

Темою виставки є феміністичний погляд на материнство – розгляд його через прискіпливий аналіз особистого і суспільного, осмислення становища жінки, яка взяла на себе відповідальність народжувати і виховувати.

Материнство досі сприймається як щось «природне» або як певна «функція», яку необхідно виконувати жінці. Така «норма» вимагає від жінки виконання багатьох складних завдань водночас, проте усі ці навантаження ніколи не оцінюються за зразком професійної сфери. Навпаки, жінка залишається цілковито витісненою у сферу приватного, де часто самотужки змушена давати собі раду зі своїми проблемами. Ставши матір'ю, жінка часто змушена відкласти свої професійні заняття, кар'єру чи творчість задля догляду за дитиною. Через прив'язаність до дому матір автоматично бере на себе обов'язки по господарству – таким чином, вона задіяна у ще одній неоплачуваній роботі. Буває, що матері ще й змушені працювати, – в такій ситуації навантаження стає потрійним.

Питання тілесності материнства і жіночої репродукції загалом залишаються у сфері компетенції медиків і часто є табуованою темою в суспільній дискусії. Зокрема, зміни, яких зазнає жіноче тіло, не сприймаються як свідчення великої фізичної праці задля становлення нових людей, а трактуються лише з точки зору втрати жіночої привабливості.

Художниці, роботи яких представлені на виставці, показують кожне індивідуальне материнство як великий проект із важливим суспільним значенням, в який вкладаються надзвичайні зусилля. Авторки осмислюють його як потенційну можливість для кожної жінки, оцінюють питання вибору стати чи не стати матір'ю, занурюють нас у різні виміри безпосереднього жіночого досвіду. Ми бачимо, як материнство стає темою для творчості, попри те, що змушує жінок відсувати творчість на другий план. Подаючи феміністичний аналіз ролі жінки-матері в суспільстві, виставка не оминає й ролі батьківства. Вона показує материнство з різних перспектив – як важку тілесну і психічну працю, без якої не було би всіх нас. Діалог з матерями – це діалог з історією власного життя, який заслуговує на те, щоби бути озвученим публічно.

Оксана Брюховецька

MOTHERHOOD

The subject of the exhibition is a feminist perspective on motherhood that aims to examine it through personal and public issues, to understand the situation of a woman who has accepted the responsibility to give birth and nurture.

Motherhood is still considered as something “natural” or a kind of “function” that a woman is obliged to fulfill. This “standard” requires that women perform many complex tasks simultaneously, but all their burdens are never rated the same way as in the professional sphere. On the contrary, a woman is entirely excluded into the private sphere, where she is often forced to cope with her problems alone.

After becoming a mother, she often has to put aside her professional activity, career or creative work to take care of her child. Her domesticity automatically makes her fulfill other duties at home, so she becomes involved in another unpaid job. Sometimes mothers also have to work to earn money, thus tripling their workload.

The issues related to corporality of motherhood and women's reproduction generally remain within the expertise of medical professionals and is often a taboo topic in public debates. In particular, changes that affect a woman's body are not perceived as a sign of great physical labour for the formation of new people, but interpreted only as a loss of female attractiveness.

The artists depict in their works each individual motherhood as a large-scale project of social significance that is fulfilled with extraordinary efforts. The female artists conceptualize motherhood as a potential opportunity for every woman, assess the question of choice whether or not to become a mother, and immerse us in different aspects of first-hand maternal experience. We can see that motherhood is the subject of artistic exploration and inspiration, despite forcing women to put their work aside. Giving a feminist analysis of the role and status of mothers in different societies, the exhibition does not disregard fatherhood. It represents motherhood as a hard corporal and mental labour that makes the existence of all of us possible. The dialogue with mothers is a dialogue with the history of one's own life, which deserves to be a public issue.

Oksana Briukhovetska

Марина Віннік

Like and Share

Знайдений віртуальний об'єкт, 2014, Росія

Робота є знайденим кураторкою постом художниці на її сторінці в фейсбуку. Спонтанна скарга і пряме висловлювання про те, як сили і час, витрачені на дитину, не мають ніякої цінності в очах оточення, оскільки не редуковані жодним продуктом.

Marina Vinnik

Like and Share

A found virtual object, 2014, Russia

The work is a post on the artist's Facebook page, found by the curator. The spontaneous appeal and direct statement about how time and energy, spent on a child, have no value in the eyes of the people around, because they are not reduced to any product.

Текст на екрані:

Радости материнства.
Немного эмоций.
Чем ближе полночь – тем невыносимее мировая несправедливость.
Итак, как же это так по-свински устроено общество, что если ты занимаешься материнскими, так сказать, обязанностями (а это реально святое и очень важное) ты чувствуешь себя, ну хуже некуда. Изоляция. Игнор. Отсутствие времени на себя. Странные и очень странные бонусы от общества, которые больше похожи на надевание поводка, чем на реальную поддержку.
Я не представляю себе никакую другую деятельность, в которую я бы могла вложить столько сил, времени и внимания и чтобы на выходе все с сочувствием смотрели на меня, как на тяжело-больную.

И ведь реально куче вещей ты учишься, пока занимаешься с детьми. И реально это одна из самых сложных работ, в принципе. И реально – если вдруг эту работу бросить – человечеству хана. Но нет, мы сделаем так, чтобы женщинам было отвратно, не престижно и очень очень тяжело. Это я к тому, что конечно, охуенно быть таким супер-работником нефтяной, например, или кино-промышленности и не спать ночами сдавать отчеты и бухать от перенапряжения – но за это тебе обычно платят много денег и никакого сомнения в собственной значимости не возникает. Или круто быть, вот, например, мной – когда я социально активна, делаю проекты и везде там еду и все меня слушают. Но я ровно те же силы, если не больше трачу на ребенка и это человек (то типа из чего все общество состоит) и это всем глубоко похеру – потому что гладиолус. И вот у меня половина недели проходит в родительском режиме – а половина в рабочем (при хорошем раскладе) и я отлично могу отличить, в какой момент меня люди глядят по головке и дают конфетки – и это не тот момент, когда я ношусь между школой и магазином или сижу на лавочке в ожидании когда закончатся занятия по гимнастике.

Марина Віннік

Text on the screen:

The joys of motherhood.
A few emotions.
The closer you get to midnight, the more unbearable the injustice of this world.
Our society is built in such a rotten way that if you fulfill your so-called maternal obligations (a very important and holy deed, after all) you feel like the pits. Isolated. Ignored. No time for yourself. Strange bonuses from society that are more like a leash than actual support.
I can't think of any other job where you put in so much time and effort and as a result everyone looks at you with sympathy, like you're very ill.
You learn a lot raising children. It's one of the most difficult jobs, when you think of it. And if you quit – humanity is screwed.

But no, let's make sure that it's abhorrent, no way prestigious and extremely difficult.
What am I getting at? Sure, it's fucking awesome to work in the oil industry or make movies and not sleep all night preparing reports or binge drinking to relieve stress – but you get paid the big bucks so you never doubt your self-worth. It's also cool to be me when I'm doing projects, going places and people listen to me. But I put in just as much energy, if not more, into my kid. This is a person (what society is composed of) and yet nobody gives a shit. Why? Because. In a good week, half my time is spent in parent-mode and the other half in work-mode, and I can tell at which point people pat me on the head and give me candies – and it's not when I'm running between school and the shops or sitting on a bench waiting for gymnastics class to end.

Marina Vinnik

Оксана Брюховецька

Тіло

Фото, 2003–2004, Україна

Проходячи етапи вагітності і материнства, жіноче тіло зазнає змін. Ці зміни часом змушують жінку, тіло якої невтомно трудилося, почуватися невпевнено під пильним поглядом, що оцінює красу її зовнішності. Замість винагороди за витрачені сили, жінка отримує занижену самооцінку. Робота створена у вигляді міні-тантамаресок, нагадуючи, що в такій ситуації може себе уявити кожна жінка.

Oksana Briukhovetska

Body

Photos, 2003-2004, Ukraine

As a woman's body goes through the stages of pregnancy and motherhood, it undergoes changes. Sometimes these changes force a woman, whose body has worked tirelessly, to feel insecure under the gaze that evaluates its physical beauty. Instead of a reward for her labour, a woman gets low self-esteem. The work is a range of mini-tintamarresques, reminding that every woman can imagine herself in such a situation.

Анна Вітт

Народження

Відео, 2003, Німеччина-Австрія

У цьому відео мати художниці лежить на ліжку у сорочці з квітчастим візерунком. З'являється Анна Вітт, встановлює таймер-яйце на дев'ять хвилин і залазить під нічну сорочку своєї матері. Вона лежить на животі матері, доки таймер не задзвенить. При цьому мати може вдихати повітря через трубку, просунуту їй до рота. Після того як таймер задзвонив, вона виповзає з нічної сорочки.

Діалог на початку фільму:

Мати: То ти хочеш знову залізти і вилізти?

Я: Сусіди в саду.

Мати: Мені здається, що ти не влізеш. Сонечко, ти занадто велика. Ти розірвеш мою нічну сорочку. Ти вже тут? О, добре. ... Скрутиси трохи. Тепер ти маєш передати мені трубку. Ох, як вона пахне. А ще від тебе дуже сильно тхне цигарками.

Anna Witt

The Birth

Video, 2003, Germany-Austria

In the video "The Birth", the artist's mother, in a flower patterned nightshirt, is lying on a bed. Anna Witt enters the scene, sets an egg timer to nine minutes and crawls under her mother's nightshirt. She stays there for a while lying on her mother's belly until the timer rings. Her mother could blow air through a hose into her mouth. After the egg timer rang, she crawled out of the nightshirt.

A dialog at the beginning of the video:

Mother: So you want to slip in and out again?

I: The neighbors are in the garden.

Mother: I don't believe that you'll fit in. You're too big honey. You'll burst my night dress. Are you in now? oh good. ...coil up a bit. Now you need to pass me the pipe. Oh that smells. But above all you smell like cigarettes.

Маша Годованная

Голод

Відео, 2011, Росія

У фільмі відображений досвід мого материнства і неоднозначний, але життєво важливий процес вписування дитини в своє життя. Тут я одночасно і суб'єкт, і об'єкт спостереження – і мати, і художниця – вступаючи, таким чином, в уявний діалог зі Сьюзан Сулейман, що помітила «Матері не пишуть, про них пишуть», і Юлією Кристєвою «Крім Діви [Марії], що ми знаємо про внутрішній дискурс матері?» В інсталяції три екрани встановлені в ряд. Неперервний процес грудного годування, що представлений на центральному екрані, практично задає/визначає тривалість фільму, в той час як зображення на двох інших екранах вибудовують перед глядачем кілька наративів/конфліктів, які повторюються з їх можливими розвитками/вирішеннями, але об'єднані однією темою – амбівалентністю материнського досвіду і почуттів.

Услід за Адрієн Річ, яка писала, що материнство – це «страждання протиріччя: убивчої череди обурення з присмаком гіркоти і оголених нервів з блаженним почуттям вдячності й ніжності», я досліджую власний досвід материнства і творчості, домашнього побуту та саморефлексії, вседозволеності погляду камери та її авторитарності, процес включення образу дитини в поле зору камери і візуальну пасивність, зсунутість і фрагментарність часу і простору, материнські ритуали, питання жіночності та репрезентації жіночого тіла. Проте фільм не ілюструє ці теми безпосередньо, вони виростають зсередини оповіді, виходячи за її межі.

Образний ряд фільму описує дуже особистий і неприкрашений «сирий» досвід материнства, набуваючи форми збоченого задоволення в графічній репрезентації приватного домашнього життя на грані терпимості глядача, документуючи процес щоденної праці та боротьби.

Маша Годованная

Masha Godovannaya

Hunger

Video, 2011, Russia

The film describes my experience as a mother and an ambiguous, but vital process of incorporating a child into my life. Here I am both a subject and object of observation, both a mother and artist, thus engaging in an imaginary dialogue with Susan Suleiman, who noticed that “Mothers do not write, they are written about” and Julia Kristeva “Besides the Virgin [Mary], what do we know about the internal discourse of a mother?”

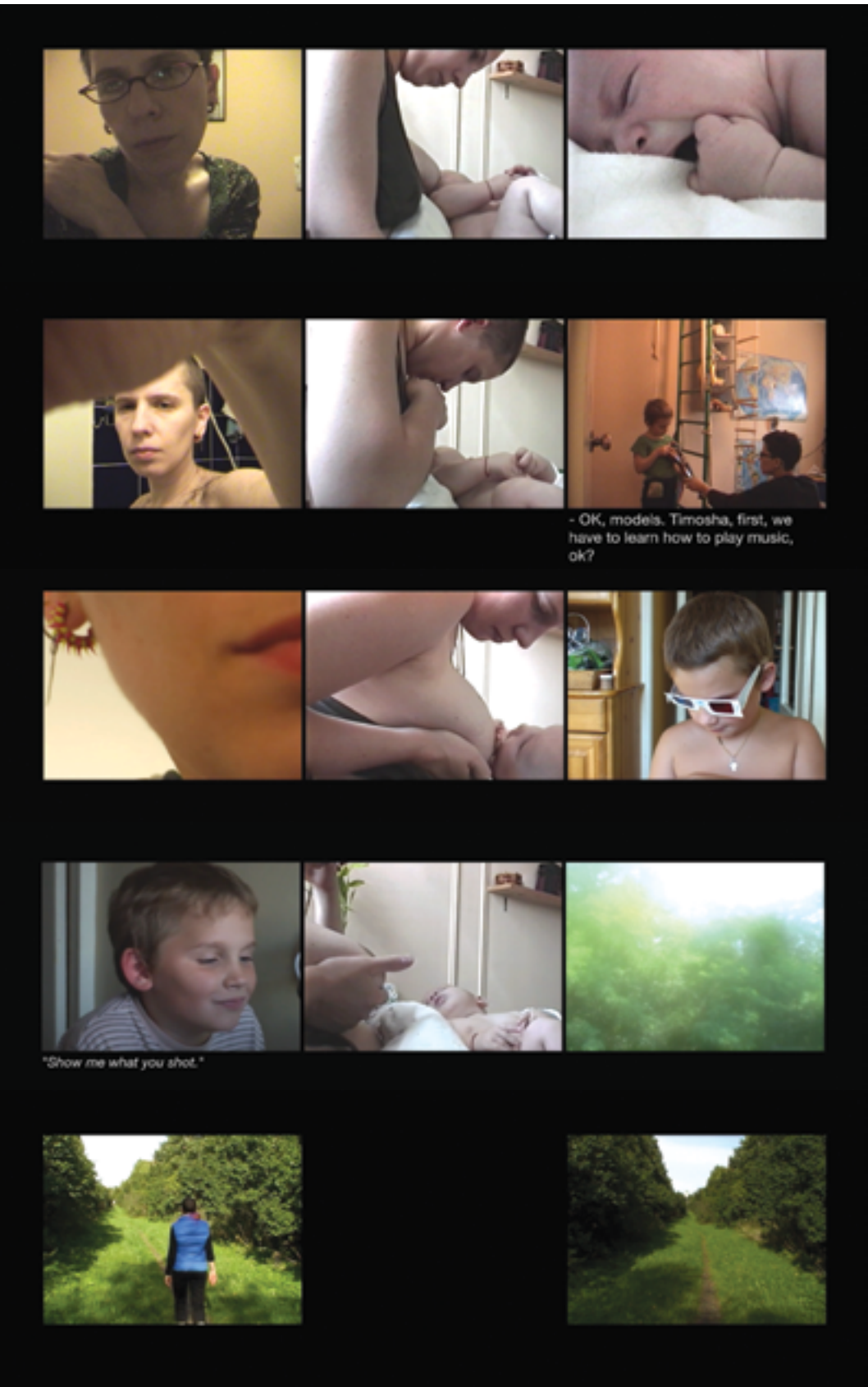
In the installation three screens are placed near each other in a row. The uninterrupted process of breastfeeding captured on one of them almost defines the duration of the work while the other two screens intertwine with each other, to present several repeating narratives/conflicts and their possible developments/resolutions to an audience: the ambivalence of the maternal experience and feelings.

Following Adrienne Rich, who wrote that motherhood is “the suffering of ambivalence: the murderous alternation between bitter resentment and raw-edged nerves, and blissful gratification and tenderness,” I explore my own experience of motherhood and artistic work, everyday life at home and self-reflection, permissiveness of a camera view and its tyranny, a process of incorporating the image of a child in a camera sight and visual passivity, shuffling and fragmentation of time and space, rituals of motherhood, the question of representation of femininity and female body.

But the film doesn't illustrate these concepts directly; they grow inside and outside of it.

The images of the film describe a number of very personal and undecorated “raw” experiences of maternity that take shape of perverted pleasure in graphical representation of the private domestic life on the brink of a viewer's tolerance and document the process of daily work and struggle.

Masha Godovannaya

Text on the wall:

Sorry, my art was supposed to be here, but I couldn't complete it because of my motherhood...
... The free time I had when I wasn't being a mother and was meant to be working on this project, I spent on a torrid affair with a new lover, communicating with my beloved boyfriend and father of my child, several wild parties, one visit to the philharmonic, some 30,000 messages on Facebook and three attempts to read The Brothers Karamazov.

Regards,
Lyubov

Люба Малікова

Репродуктивна поведінка

Акція на відкритті виставки у Києві,
2015, Україна

Liuba Malikova

Reproductive Behavior

Action at the opening of the exhibition in Kyiv,
2015, Ukraine

Вибачте, тут мало бути моє мистецтво,
але я не встигла ~~з~~ виконати дану роботу
з причин власного МАТЕРИНСТВА...

...Решту часу, що залишився ВІД МАТЕРИНСТВА
ТА БУВ ВІДВЕДЕНИЙ НА РОБОТУ НАД ПРОЕКТОМ,
Я ВИТРАТИЛА НА БУРХЛИВИЙ РОМАН ІЗ НОВИМ
КОХАНЦЕМ, СПІЛКУВАННЯ ЗІ СВОЇМ ЛЮБИМ І
ШАНОВНИМ БОЙФРЕНДОМ ТА БАТЬКОМ МОЄЇ
ДИТИНИ, КІЛЬКА СКАЖЕНИХ ВЕЧІРОК,
ОДИН ПОХІД ДО ФІЛАРМОНІЇ, БЛИЗЬКО
30 000 особистих повідомлень на ФБ та
три спроби прочитати "Братів Карамазових".

ВАША ЛЮБОВ

Емма Торсандер

Ембріон

Відео, 2014, Швеція

«Ембріон» – це анімаційний документальний фільм на основі розмов із п'ятьма жінками, які мають досвід аборту. Вони розповідають про те, як опинилися в цій ситуації, про вибір або примус до аборту, про реакції оточення. Фільм ставить питання про сприйняття аборту – особистісне і суспільне, і про те, чому аборт є табу.

Emma Thorsander

Embryo

Video, 2014, Sweden

Embryo is an animated documentary based on intimate interviews with five women that have one thing in common – they have all had an abortion. With stories about choosing, or being forced into abortion, the film evokes thoughts about how things could have been, in what situation these women found themselves, and why abortion is taboo.

Аліна Клейтман

Сьогодні можна

Полотно, менструальна кров, 2015, Україна

Художниця нагадує нам про щоденні турботи жінки щодо її власної репродуктивної сфери і контроль над нею. Протягом усього життя жінка, котра займається сексом з чоловіками, змушена пильнувати, як уникнути небажаної вагітності, а якщо вона трапляється, то саме жінці доводиться давати раду з її наслідками.

Alina Kleitman

Today I Can

Canvas, menstrual blood, 2015, Ukraine

The artist reminds us about woman's everyday concerns regarding her reproductive sphere and control over it. Throughout the life, a woman who has sex with men, must take care to prevent an unwanted pregnancy, while if it happens, it is a woman who deals with its consequences.

- I've watched a show about anti-abortion legislation on TV. There were only men on that show. Do you think any of them has a uterus?

- No, but they all have exuberant imagination...

Don't cheese off with the mother.

The Holy Father

- Son, clean up this mess, would you?

- My religion forbids me to do that, Mommy...

- Honey! I've thought everything through. I decided that I want to be a daddy, after all...

Марта Фрей

Інтернет-меми

Цифрові малюнки, 2014, Польща

Роботи художниці зроблені у формі коментування життєвих подій, за мотивами фото і зображень, знайдених в інтернеті. Коментарі до малюнків виявляють культурні механізми поведінки і способів мислення, і стосуються сфери сприйняття тіла і гендерних ролей. Вони іронізують над стереотипами і обмеженням простору свободи, що нав'язуються релігією, політикою та мас-медіа.

Marta Frej

Internet Memes

Digital images, 2014, Poland

The artworks are made in a form of commenting everyday events that stem from photos and images found on the internet. Comments to the images reveal cultural mechanisms of behavior and ways of thinking as they deal with the sphere of reception of the body and gender roles. The ironic comments are aimed at stereotypes and limits of freedom that are continuously imposed by religion, politics and media.

- Yesterday we played war, today let's play pathological family...

Анна Фабриціус

Тигриці домашнього господарства

Фото, 2007, Угорщина

Відправною точкою для цієї роботи слугували деякі сучасні популярні американські фільми, в яких жінка показується не через фемінні риси слабкості й відданості, але, відповідно до духу часу і відео- та комп'ютерних ігор, – як войовнича, сильна і динамічна особистість. На перший погляд, моделі на цих фотографіях

Anna Fabricius

Tigress of Housekeeping

Photos, 2007, Hungary

The points of departure for the works are, among others, those contemporary American popular movies in which the woman is not only visualized from the feminine aspect of fragility and devotion but, in accordance with the spirit of the age and drawing upon video and computer games, also represents a bellicose, strong and dynamic mas-

репрезентують більшу приземленість у порівнянні з надприродними героями. В них жінка постає матір'ю, домогосподаркою, гувернанткою та надійною опорою в одній особі. Художниця зображує звичну одноманітність домашньої праці у мовби героїчному антуражі, добре відомому нам із постерів фільмів. Назва роботи відсилає до слів Доріни Галамбос на першій сторінці The Star Magazine: «Я захищатиму наше дитя, як тигриця!»

culine trend. At the first glance, the models on the photos seem to represent a more down-to-earth trend as opposed to supernatural heroes. There the woman appears as a mother, housewife, governess and comforting pillar of protection, all in one person. The artist visualizes the often monotonous relation to housework in a heroic setting, familiar from film posters, that is alien to the situation. The title of this project refers to the declaration on the front page of The Star Magazine by Dorina Galambos: “I shall protect our newborn child like a mother tiger!”

Ксенія Гнилицька, Аліна Якубенко

Lifetime Game

Відео, 2013–2015, Україна

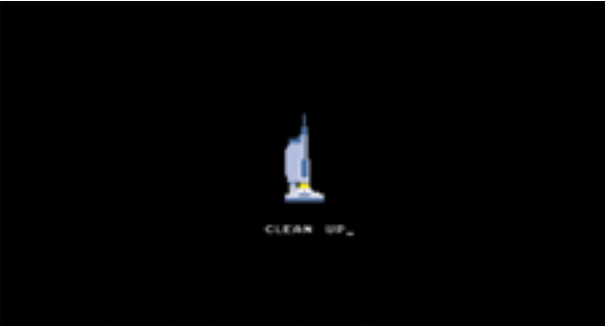
У відео-роботі задокументовано типовий робочий день домогосподарки, протягом якого жінка виконує багато рутинної, необхідної та одноманітної хатньої роботи. Адже частіше за все рядовий жіночий день схожий на змагання у швидкості та кількості зроблених справ, або на щоденне тестування на добру/погану матір, спритну чи ліниву господиню. Якщо героїня не впоралась вчасно – вона програє, натомість за старання та кмітливість жінка отримує віртуальні «бонуси», які, насправді, існують лише в її уяві.

Ksenia Gnylytska, Alina Yakubenko

Lifetime Game

Video, 2013-2015, Ukraine

The video documents the typical day of a housewife, as she performs many routine and obligatory tasks. An ordinary day for a woman is often like a race for speed and number of things done, or a daily test for good/bad mother, smart or lazy housekeeper. If the heroine runs out of time, she loses, but gets virtual “bonuses” for effort and smarts, which, in fact, exist only in her imagination.

Київ. Kyiv

Оксана Брюховецька

Пограй зі мною

Інсталяція, листівки, вірш, 2010–2015, Україна

Робота осмислює напруження між близькістю і любов'ю до дитини та самозреченням, втра-тою власного життя. Пісочниця як громадське місце, постає метафорою «громадського» життя матері, яке є продовженням приватного, і яке не має відношення і доступу до реальної громадської сфери, з якої жінка-мати почува-ється виключеною.

Oksana Briukhovetska

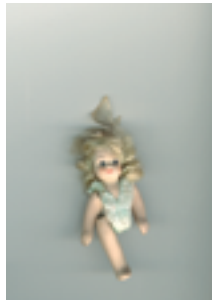
Play With Me

Installation, cards, poetry, 2010-2015, Ukraine

The work reflects on the tension between intimacy and loving a child, but also self-denial and loss of a mother's own life. A playpit that is a public place appears as a metaphor of the “public” life of a mother, which is a continuity of the private and has nothing to do with actual access to public areas, from which she feels excluded.

Львів. Lviv

Вірш на стіні:

Матері щодня в певний час виходять із дому
і котять візочки зі своїми дітьми до пісочниць,
що знаходяться поблизу у дворах.
Пісочниці – це громадські місця,
де зустрічаються матері і діти, діти і матері.
Матері височіють на ногах над своїми дітьми,
доки ті старанно копають.
Іноді пісочниця нагадує труну,
де поховане материнське тіло чи могилку,
в яку заритий материнський час.
Діти старанно перекопують її, вбираючи в себе
знання про властивості піску,
навчаючись будувати маленький світ.
Матері несуть із собою безліч дрібних турбот,
без кожної з яких не складеться життя.
Все, що мали в хаті – вони мають і тут,
світ замикається, мов петля.
Життя матерів змаліло, перетворилося на
іграшковий світ,
з якого діти вчать моделювати життя.
Сама мати вже ніби іграшкова,
можливо тому їй здається,
що вона не жива, не має життя, так.
Її життя не належить їй,
його секунди тут,
у кожній піщинці пісочниці.
Потрібно мати велику лупу,
щоб розгледіти цю рутину.

Оксана Брюховецька

Poem on the wall:

At a certain hour every day, mothers leave their homes
And push their children in strollers to sandboxes
Located in the courtyards.
Sandboxes are public places
Where mothers and children, children and mothers meet.
Mothers tower over their children
While they carefully dig in the sand.
Sometimes the sandbox resembles a coffin,
Where a mother's body is buried, or a grave,
Where a mother's time is buried.
Children dig carefully,
Absorbing knowledge about the properties of sand,
Learning to build a miniature world.
Mothers carry with them millions of small concerns,
That are essential to life.
Everything they had at home, they have here.
The world closes like a loop.
The life of mothers has gone grey,
turned into a world of toys
That teach children to model life.
A mother has become like a toy.
Maybe that's why she feels she's not alive,
Has no life.
Her life doesn't belong to her.
Its seconds are here, in every grain of sand in the sandbox.
You need a big magnifying glass
To see this routine.

Oksana Briukhovetska

Ельжбета Яблонська

Супермама

Фото, 2002, Польща

Плакати художниці – це іронічний коментар щодо становища жінок у Польщі, що водночас прагне надати їм статусу героїнь сучасності. Вони відсилають до ікон поп-культури – Супермена, Бетмена, Людини-павука – чий безкорисливий героїзм та вражаючі справи привертають загальну увагу. Крім того, що вони герої, – вони також чоловіки і зразки для багатьох інших чоловіків.

Багато різноманітних і часто суперечливих ролей, які доручають сучасним жінкам, вимагають надлюдських можливостей, тож це фактично диво – якщо вдається виконувати ці

Elzbieta Jablonska

Supermother

Photos, 2002, Poland

The posters of the artist are an ironic commentary on the situation of women in Poland that also strives to grant them the status of heroines of modern life. The posters show icons of pop culture – Superman, Batman, Spiderman – whose unselfish, heroic and awe-inspiring deeds attract everybody's attention. Apart from being heroes, they are also men and models for many other men.

The many diverse and frequently contradictory roles assigned to modern women require superhuman abilities and performing them simultaneously borders on miracle. Although it is Supermothers rather than Supermen who keep the world going,

ролі одночасно. І хоча це радше на Суперматерях, а не Суперменах, тримаються усі справи, – за їхні зусилля їм не дуже вдячні й вони майже не цінуються в нашій культурі. Їхні справи не вражають і не запам'ятовуються, оскільки вони робляться вдома, у повсякденному житті. Таке глобальне знецінення справ, які розглядаються як жіночі, і надання високої цінності героїчним, але нечастим чоловічим вчинкам, походить з давно утвердженої системи цінностей (в якій свято цінується більше, ніж буденність, публічне ставиться вище за приватне, військові справи – за готування їжі), і відтворюється далі в повсякденних ситуаціях. Щоб належно оцінити весь жіночий героїзм, потрібно не тільки шукати нові знання і поняття, але змінити загальні правила, які є основою нашого життя. Плакати показують те, що залишається невидимим і з чим людям часом важко погодитись.

their efforts are hardly appreciated or held in high esteem in our culture. Their deeds are not spectacular or memorable because they are done at home, in everyday life.

This global depreciation of activities seen as female and attaching high value to heroic but infrequent male actions is not only a result of well-established and standing systems of values (favouring festivity rather than ordinariness, the public rather than the private, war rather than cooking, art rather than cleaning) but occurs every day. The appreciation of common female heroism is difficult not only in cognitive terms but requires a reformulation of general rules which are the basis for our lives. The posters unveil what is usually invisible and difficult to accept.

Алевтина Кахідзе

Двінки зі Жданівського цвинтаря.
Слухання / читання

Аудіо, фото, 2014, Україна

Аудіо-робота створена за мотивами телефонних розмов художниці з матір'ю в час, коли в її місті Жданівці Донецької області мобільний зв'язок працював лише на міському цвинтарі, а навколо міста не вмовкали постріли – тривали бої між Нацгвардією і збройними силами самопроголошеної ДНР.

«Колись, якби таке сталося, я би побачила в цьому сильну художню метафору: в Жданівці зв'язок із зовнішнім світом лише на цвинтарі! Але не тоді. Протягом місяця я не випускала телефону з рук, щоб не пропустити дзвінок від неї. Усе, що говорила мама у ті дні (19 липня – 25 вересня), попередньо подолавши шлях зі свого дому до Жданівського цвинтаря, не виходило в мене з голови. Багато хто каже, що мій голос схожий на мамин. Хай там як, я вирішила проговорити усе за неї ще раз.»

Алевтина Кахідзе

Alevtyna Kakhidze

Calls from Zhdanivka Cemetery
Listening / Reading

Audio, photo, 2014, Ukraine

This audio work is based on the artist's telephone conversations with her mother in times when the mobile connection in Zhdanivka (Donetsk region) worked only at the town cemetery, and the town itself was surrounded by constant shooting. There was continuous fighting between the National Guard and armed forces of the self-declared Donetsk People's Republic.

“Earlier, if something like this had happened, I would have read this as a powerful artistic metaphor: The connection with the outside world appeared in Zhdanivka only at the cemetery! But not back then. Over the period of a month I kept hold on my phone so that not to miss a call from her. Everything my mother said to me on those days (July 19 – September 25), having had to cross the way to Zhdanivka cemetery first, was constantly on my mind. Some say my voice is like my mother's. At any rate, I decided to repeat what she said for her.”

Alevtyna Kakhidze

Татьяна Фьодорова

Фабрика «Стяуа Рошие»

Авторська книга, 2014, Молдова

Художниця бере інтерв'ю у своєї матері, котра працювала 25 років на радянській швейній фабриці Steaua Rosie («Червона зірка»). У радянські часи підприємство Steaua Rosie було передовим у молдавській легкій промисловості. Фабрика тоді мала 18 відділів, 240 бригад і 3855 ударників комуністичної праці. У 1999 році Господарський суд постановив, що фабрика підлягає ліквідації через банкрутство за величезні борги. Мати художниці купувала і отримувала одяг як заробітну плату в період перебудови та у 1990-х. Їй здавалося, що він може знадобитися після розпаду СРСР. Але ніхто з її родини не одягав ці речі останні 20 років. Цей проект пов'язаний з метафоричною візуалізацією пострадянського простору через занедбані й покинуті місця. Кожен четвертий громадянин Молдови виїздить з країни через бідність і низьку якість життя. Можна сказати, що зараз Молдова – це руїна колишньої радянської цивілізації, яка очікує дива і кращого життя. Своїми фотографіями художниця також показує історію своєї матері крізь призму радянського минулого. Тлом фотографій слугує занедбаний парк, який в радянський час називався «Ленін». Тепер цей парк виглядає радше як ліс – закинута місцевість, де гуляють дикі собаки. Це також метафора простору, в якому живе художниця.

Tatiana Fiodorova

Steaua Rosie Factory

Author's book, 2014, Moldova

The artist conducts an interview with her mother who worked for 25 years at the Soviet garment factory called “Steaua Rosie” (“Red Star”). During the Soviet times, the “Steaua Rosie” was a flagship of the Moldovan light industry. The factory then had 18 departments, 240 brigades and 3855 workers of Communist labor. In 1999, the Commercial Court ruled that the factory was subject to liquidation through bankruptcy for huge debts. The artist's mother bought and received clothes as her salary during the perestroika period and in the 1990s. She thought that it might be used after the Soviet collapse. But nobody in her family has worn these things for the last 20 years. This project is a metaphorical visualization of the former Soviet Union through neglected and abandoned places. One in four citizens of Moldova leaves the country because of poverty and poor quality of life. Now Moldova is a ruin of the former Soviet civilization that hopes for miracles and a better life. The artist's photos also demonstrate the story of her mother through the lens of the Soviet past. The background of the images is an abandoned park, which was called “Lenin” in the Soviet times. Now this park looks like a forest, a forsaken area, where wild dogs live. It is also a metaphor of space, where the artist lives herself.

Йоанна Райковська

Народжена в Берліні – Лист Розі

Відео, колажі, 2012, Польща

Ідея проекту Райковської – народити дочку в Берліні, місті, яке завжди притягувало тисячі емігрантів. Вона назвала її Роза, на честь двох жінок: прабабусі Райковської, Розі Штерн, а також Розі Люксембург, польської революціонерки із Замостя, яка провела більшу частину свого життя в Берліні і там була вбита. Її проект став свого роду відтворенням історії, і ця, на перший погляд, приватна справа художниці набула надзвичайного символізму. Процес «саджання» Розі в німецький культурний та історичний ґрунт задокументований у фільмі та колажах – від зіткнення її вагітного тіла з архітектурою нацистської доби, через народження Розі в лікарні Шаріте, до похоронів її плаценти перед Рейхстагом. Проект, який виник з особистої історії, спонукає до публічного обговорення міграції, пам'яті, та інших тем, а також робить видимими ті приватні соціальні процеси, які люди зазвичай обходять мовчанням.

Joanna Rajkowska

Born in Berlin – A Letter to Rosa

Film, collages, 2012, Poland

The idea of the project was for the artist's daughter to be born in Berlin, a city which has always been the destination of thousands of emigrants. She named her Rosa, after two women: Rajkowska's great-grandmother, Róża Stern, as well as Rosa Luxemburg, the Polish revolutionary from Zamość, who spent most of her life in Berlin and was murdered there. Her project became a kind of reenactment of history, and the artist's seemingly private act has acquired unusual symbolism. The process of 'planting' Rosa into the German cultural and historical soil was documented in the film and collage – from the confrontation of the pregnant body with the Nazi-era architecture, through Rosa's birth in the Charité hospital, to the burial of the placenta in front of the Reichstag. The project, which originated from a personal story, stimulates a public discussion on the topic of migration, and makes public the private social processes which people usually pass over in silence.

Київ, Центр візуальної культури
Kyiv, Visual Culture Research Center

Львів, Львівський Палац мистецтв
Lviv, Lviv Palace of Arts

Материнство
Каталог виставки
Кураторка: Оксана Брюховецька
Центр візуальної культури
Київ, вул. Глибочицька, 44, 2 поверх

Motherhood
Exhibition catalog
Curator: Oksana Briukhovetska
Visual Culture Research Center
44 Hlybochytska Street, 1st floor, Kyiv

<http://vcrc.org.ua/>

Переклад: Анна Кравець, Христина Кузьмич, Катерина Рубан
Фото: Максим Білоусов, Олексій Радинський, Оксана Брюховецька, Роман Черепанин
Дизайн і верстка: Оксана Брюховецька

Translation: Anna Kravets, Christina Kuzmych, Kateryna Ruban
Photo: Maksym Byelousov, Oleksiy Radynskiy, Oksana Briukhovetska, Roman Cherepanyn
Design and layout: Oksana Briukhovetska

Виставка «Материнство» була реалізована
за підтримки фонду імені Гайнріха Бьоля в Україні

*Motherhood exhibition had taken place within the financial support
by Heinrich Böll Foundation's office in Ukraine*

 HEINRICH BÖLL STIFTUNG
КИЇВ

ЦЕНТР ВІЗУАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ
VISUAL CULTURE RESEARCH CENTER

ПОЛІТИЧНА
КРИТИКА

ERSTE Stiftung

феміністична
майстерня

CHARLES STEWART
MOTT FOUNDATION®